

กล้าไม้ จากบ้านพ่อ

ไม้ยางนา พืชมูลค่าทางเศรษฐกิจ

“ยางนา” (*Dipterocarpus alatus* Roxb.) ไม้ใหญ่ให้ร่มเงาที่ผูกพันกับวิถีชีวิตของคนไทยในชนบทจากภาคเหนือจรดภาคใต้ของประเทศไทย มีการนำมาใช้ประโยชน์มากทั้งน้ำมันยางหาไม้ ใ้ยาภาชนะกันรั้ว ทำพื้น เสาถ່อน ไปจนถึงการปลูกสร้างบ้านเรือน

โดยทรงเพาะเมล็ดยางนาในกระถางบนพระราชตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล และทรงปลูกต้นยางนานั้นในแปลงป่าไม้ทดลองบริเวณพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน จำนวน 1,250 ต้น พร้อมข้าราชการบริพาร เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2504 ต่อมาทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นำพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ทั่วประเทศมาปลูกในบริเวณพระตำหนักจิตรลดารโหฐานในลักษณะป่าไม้สาธิต

เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช พลิกฟื้นแผ่นดินให้อุดมสมบูรณ์

จากพระราชกระแสรับสั่งของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ให้อนุรักษ์พันธุ์พืชหายากโดยศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร วัฒนศิริ อายุมากกว่า 150 ปี ที่ปลูกโดยเจ้าจอมมารดาเที่ยง ในรัชกาลที่ 4 เกิดให้ผลขนาดกำลังงามและดอกเกินความคาดหมาย จึงทรงให้รักษาเอกลักษณ์ของต้นแม่ที่มีเนื้อหนาและหวาน จึงเป็นจุดเชื่อมต่อให้เกิดการอนุรักษ์พันธุ์พืชหายากโดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ซึ่งเป็นวิทยาการสมัยใหม่ที่ “สามารถเก็บรักษาพันธุ์พืชเอกลักษณ์มิให้สูญพันธุ์ และในอนาคตยังสามารถนำมาขยายพันธุ์ได้ปริมาณมากในระยะเวลาอันสั้น”

ตลอดระยะเวลากว่า 10 ปี ที่พระองค์ทรงช่วยเหลืองานราชการอยู่ในห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ทำการทดลอง “อนุรักษ์พันธุ์พืชหายากใกล้สูญพันธุ์” และขยายแนวคิดไปยังนักวิชาการรวมถึงหน่วยงานต่าง ๆ ในทุกภาคของประเทศ “มุ่งให้เกิดการประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมควบคู่ไปกับจิตสำนึกในการรักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น”

กระดาษสา รายได้ใกล้ตัว

จากวัตถุประสงค์ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงต้องการเห็นคนไทยมีอาชีพและมีรายได้ การตั้งโรงกระดาษสา เป็นอีกหนึ่งโครงการที่ช่วยเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนและสร้างคุณค่าให้กับสิ่งที่มีอยู่ภายในประเทศ โดยได้นำต้นปอสามาทดลองผลิตเป็นกระดาษสา ซึ่งประชาชนสามารถเข้ามาศึกษาและนำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดสำหรับเป็นอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้อีกทางหนึ่ง

เรียบเรียงข้อมูลจาก
• “50 ปี โครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา”, จัดทำโดย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับ โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา, กรุงเทพฯ : กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข, 2554.

บัตรสนทนาคู ห้องทดลองของพ่อ
02-60/No.04

ผลิตโดย
โครงการกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ
สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (TK park) สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)
โครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา